

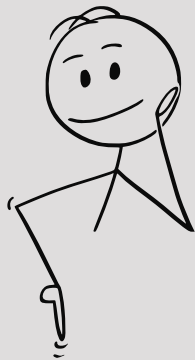
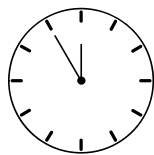
Arvamusrännak

Sissejuhatatus ja häälestumine: arutelu toetava keskkonna loomine

1/5

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

- Arutelujuht tutvustab lühidalt ennast ja kogunemise eesmärki.
- Lühidalt osalejate omavaheline tutvumine:
Soojendav(ad) küsimus(ed) osalejatele: Palun kirjelda ühe lausega: *"Mis teid täna siia osalema tõi?"*
- "Hea arutelutava ja kokkulepped" ülevaatamine ja vajadusel täiendamine
- Arutletava teema tutvustamine (juhul kui on varem valitud).

Soovitused arutelujuhile:

- Ole valmis vastama küsimusele- mis saab nendest arutelu tulemustest? (Uuri selleks www.arvamusrannak.ee lehte).
- Hea ruumi loomist toetab see, kui arutelujuht avab enda motivatsiooni arvamusrännaku arutelu korraldamisel.
- Veendu, et kõik osalejad on nõus jälgima "head arutelutava ja kokkuleppeid".
- Mudelda ja näita oma eeskujuga avatust.

Märkmed:

Arvamusrännak

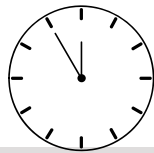
Arutelu I horisont:

Hetkeolukorra kirjeldamine ja muutusteta tulevikku vaatamine

2/5

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

Arutelu üldise ülesehituse tutvustamine.

Lähtume kolme horisondi arutelumeetodist, mille põhiküsimused on:

- I horisont: Milline oleks olukord 2040. aastal, kui me mitte midagi täna ei muudaks?
- III horisont: Milline oleks ideaalne olukord 20405. aastal?
- II horisont: Milline on teekond meie soovitud olukorrani?

Esimesena võtame fookusesse küsimuse:

Millisena tänane olukord paistab ja milline oleks olukord 2040. aastal selle teema valguses, kui me mitte midagi ei muuda?

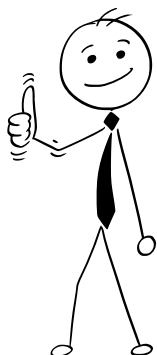
- Iga osaleja selgitab oma seisukohta. Soovitada võib lause algust: *Minu arvates/ minu kogemusel/ mina tunnen/*
- Kõik mõtted kogutakse töölehele.
- Arutlege, mõtestage ja peegeldage kuuldut ühiselt.
- Arutelujuht teeb väikese vahekokkuvõtte, kuhu jõuti.

Soovitused arutelujuhile:

- Julgusta ja tunnusta, kui osalejad tulevad aruteluga kaasa.
- Küsi avatud küsimusi.
- Püüa rääkida nii vähe kui võimalik!
- Jälgi aega!

Märkmed:

Arvamusrännak

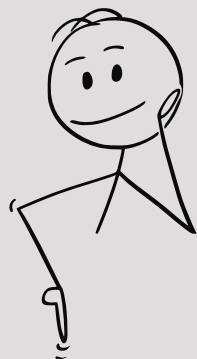
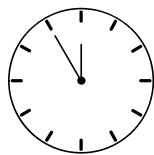
Arutelu II

Ideaalne tulevikunägemus

3/5

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

Põhiküsimus, mille üle arutletakse: **Milline on ideaalne nägemus 2040.aastast selle teema valguses? Millest räägivad visionäärid ja muutuste eesliinil olevad inimesed?**

- See etapp vajab individuaalset aega vaikseks mõtlemiseks, soovitame enne arutellu asumist võtta selleks ca 3-5 minutit.
- Oma mõtted saab kirjutada näiteks post-itite peale.
- Arutelu ühises ringis.

Soovitused arutelujuhile:

- On väga oluline tajuda sekkumiste ajastamist ja arutelu tempot, et grupp saaks põimida erinevaid nägemusi.
- Ei pea kokku leppima ühes ainsas visioonis, lauale võib jääda mitu tulevikunägemust.
- Tee julgelt vahekokkuvõtteid!
- Peegelda seda, kuhu olete jõudnud ja millele võiks veel mõelda?
- Inspiratsiooni küsimusteks võid leida ka I horisondi juurest, mida eelnevalt arutlesite.

Märkmed:

Arvamusrännak

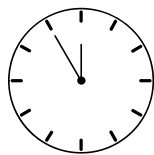
Arutelu III

**Teekond esimeselt
horisondilt kolmandale –
kuidas sinna jõuda?**

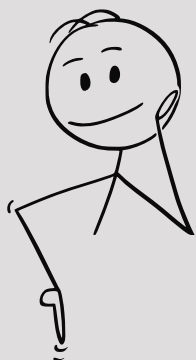
4/5

Kavandatav aeg: 20 minutit

Mida arutelujuht teeb?

Põhiküsimus, mille üle arutletakse: **Millised muudatused ja uuendused on juba toimumas või peavad hakkama toimuma, et saavutada kolmanda horisondi tulevikunägemust? Mis on selleks vaja lõpetada ja kuidas?**

Mõelge koos grupiga erinevatele võimalustele, mis aitavad soovitu suunas liikuda.

Kirjeldage ära nii palju võimalusi, kui pähe tuleb.

- **Valige välja** ning **tähistage töölehel**, millised on antud grupi juures kõige olulisemad ja säravamad ideed, mis väärivad esiletoomist ja esitamist.

Soovitused arutelujuhile:

- Juhul kui leiate täiendusi teistesse horisontidesse, lisage julgelt!
- Julgusta eriarvamuste avaldamist ja aita grupil sellesse loovalt suhtuda
- NB! Ära lase üksikutel domineerida arutelu üle, veendu, et kõik saavad kaasa rääkida. Kasuta arutelujuhi positsiooni!
- Kui vaja, tuleta meelde head arutelutava ja kokkuleppeid, milles alguses kokku leppisite!
- Jälgi aega :)

Märkmed:

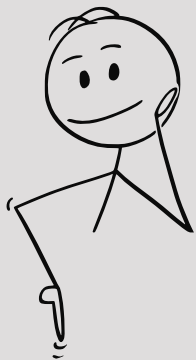
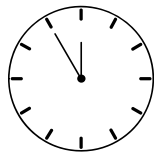
Arvamusrännak

Kokkuvõte ja lõpetamine

5/5

Kavandatav aeg: 10 minutit

Mida arutelujuht teeb?

- On aeg arutelu kokku võtta ja lõpetada.
- Arutelujuht teeb omapoolse lühikese kokkuvõtte (või palub kellelgi mini-grupist selle teha).
- Tänab osalejaid (ehk on vaja tänada ka ruumi pakkujaid ja teisi osapooli, kes arutelu korraldamisele kaasa aitasid), et nad mõtlesid kaasa ja panustasid kliimaseaduse ja rohereformi paremaks muutmisesse ja elluviimisesse!

Soovitused arutelujuhile:

- Tee töölehest ka foto ning hoia see alles juhuks, kui Arvamusrännaku korraldajad tahavad teie grupi mõttekäikudest täpsemalt teada.
- Arutelu lõppedes kogu kokku osalejate peegeldused suures ringis. See aitab veel kripeldama jäänud mõtted lendu lasta ning erksad tunded maha laadida. Küsi näitkes:
“Kuidas Sa end tänasel arutelul tundsid?”
Mille võrra targemaks või rikkamaks said?”

Märkmed: